

**Екзаменаційні вимоги до кандидатського іспиту
зі спеціальності 24.00.03 – «Фізична реабілітація»**

Основи фізичної реабілітації

1. Нормативно-правова, матеріально-технічна та організаційно-методична база фізичної реабілітації як галузі науки.
2. Роль і місце фізичної реабілітації у системі охорони здоров'я, праці, освіти, спорту і соціальної політики. Історичні аспекти розвитку фізичної реабілітації.
3. Мета, задачі, методи, принципи і організаційні форми фізичної реабілітації.
4. Основні види, етапи, періоди фізичної реабілітації.
5. Характеристика рухових режимів, які використовуються у фізичній реабілітації.
6. Застосування основних педагогічних методів у фізичній реабілітації.
7. Принципи дозування фізичного навантаження. Фізіологічні механізми лікувальної дії фізичних вправ.
8. Психологічні аспекти у фізичній реабілітації. Корекційні заходи щодо нормалізації психоемоційного статусу хворої людини.
9. Типи реакцій організму на навантаження. Оцінка ефективності занять оздоровчою і лікувальною фізкультурою.
10. Фізичні вправи у комплексному процесі відновлення здоров'я, фізичного стану і працездатності хворих та інвалідів.
11. Класифікація фізичних вправ, які застосовуються з лікувальною метою. Принципи дозування фізичних вправ.
12. Лікувально-профілактичні оздоровчі технології. Тестування для визначення фізичної підготовленості до припустимого фізичного навантаження.
13. Лікувальна і профілактична дія природних чинників впливу в комплексному процесі відновлення здоров'я, фізичного стану і працездатності хворих та інвалідів.
14. Вплив засобів фізичної реабілітації на функціональний стан різних біологічних систем організму.
15. Основи організації та форми проведення фізичної реабілітації в лікарнях, шпиталях, поліклініках, диспансерах, санаторіях. Призначення фізичних вправ з лікувальною метою, схеми складання реабілітаційних комплексів.
16. Загальні вимоги для програмування занять фізичними вправами з лікувальною і реабілітаційною метою, показання і протипоказання.
17. Соціальні, економічні, юридичні, естетичні, педагогічні та психологічні аспекти сучасної служби фізичної реабілітації.
18. Питання організації та оптимізації санаторно-курортного забезпечення оздоровчих заходів засобами і методами фізичної реабілітації.
19. Особливості застосування лікувальної фізичної культури при різних захворюваннях в геронтологічній клініці.
20. Напрямки діяльності державних, громадських і комерційних організацій з питань розвитку служб фізичної реабілітації.

21. Характеристика напрямків підготовки фахівців з фізичної реабілітації на Україні і за кордоном.
22. Використання основних засобів фізичної реабілітації у забезпеченні дитяче-юнацького спорту.
23. Використання основних засобів фізичної реабілітації у забезпеченні спорту вищих досягнень.
24. Використання основних засобів фізичної реабілітації у забезпеченні спорту інвалідів.
25. Особливості здійснення реабілітаційних заходів серед інвалідів з різними видами патології та визначення критеріїв ефективності.

Окремі питання фізичної реабілітації

1. Фізична реабілітація при хворобах серцево-судинної системи. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
2. Фізична реабілітація при хворобах дихальної системи. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
3. Фізична реабілітація при хворобах системи травлення. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
4. Фізична реабілітація при хворобах обміну речовин. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
5. Фізична реабілітація при хворобах нирок і сечоутворюючих шляхів. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
6. Фізична реабілітація при захворюваннях центральної нервової системи. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
7. Фізична реабілітація при захворюваннях периферичної нервової системи. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
8. Фізична реабілітація при судинних захворюваннях головного мозку. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
9. Фізична реабілітація при неврозах і міастенії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
10. Фізична реабілітація при остеохондрозі, артритих і артрозах. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
11. Фізична реабілітація при деформаціях хребта і грудної клітки. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
12. Фізична реабілітація при травмах кінцівок, хребта, таза. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.

13. Фізична реабілітація при черепно-мозкових травмах. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
14. Фізична реабілітація при захворюваннях у гінекології. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
15. Фізична реабілітація у I, II й III триместрах вагітності. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
16. Фізична реабілітація у післяпологовому періоді. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
17. Особливості фізичної реабілітації у дітей різних вікових груп.
18. Фізична реабілітація при деформуючих захворюваннях суглобів, дефектах постави, плоскостопості. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
19. Фізична реабілітація при травмах спинного мозку. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
20. Фізична реабілітація при операціях на органах черевної порожнини. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
21. Фізична реабілітація при хірургічних операціях на органах грудної порожнини. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
22. Фізична реабілітація при пораненнях, опіках, обмороженнях. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
23. Фізична реабілітація у педіатрії та геронтології. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
24. Фізична реабілітація серед інвалідів з різними видами патології. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.
25. Фізична реабілітація при травмах опорно-рухового апарата у спортсменів. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів і методів фізичної реабілітації.

Засоби та методи комплексних програм з фізичної реабілітації

1. Поняття фізіотерапії. Групи фізичних факторів.
2. Кліматотерапія. Фізіологічна дія.
3. Гідрокінезитерапія та підводний масаж.
4. Бальнеотерапія. Фізіологічна дія.
5. Фітотерапія та застосування біологічно-активних сполук.
6. Загальні вимоги до програмування занять у спеціальних медичних групах.
7. Рефлексотерапія.
8. Лазеротерапія та магнітотерапія.
9. Значення кінезотерапії у системі реабілітації.
10. Нетрадиційні методи оздоровлення.

11. Механізми лікувальної дії масажу. Особливості лікувального масажу при спастичних і в'ялих паралічах.
12. Основи спортивного масажу (тренувальний, попередній, відновлювальний).
13. Теоретичні засади лікувального масажу. Види лікувального масажу.
14. Лікувальний масаж у системі санаторно-курортного лікування. Методи апаратного масажу.
15. Місце дієтотерапії при порушеннях обміну речовин (ожиріння, цукровий діабет, подагра).
16. Працетерапія у системі соціальної реабілітації хворих інвалідів.
17. Психологічні аспекти реабілітації та методи аутогенного тренінгу.
18. Нетрадиційні засоби реабілітації при відновленні рухових можливостей у дітей з ДЦП.
19. Гіпербарична оксигенація. Фізіологічна дія.
20. Застосування тренажерів в лікувально-оздоровчих технологіях.
21. Правила та особливості догляду за хворими та інвалідами.
22. Місце механотерапії в системі фізичної реабілітації.
23. Основні види електролікування та їх значення в реабілітації.
24. Курортотерапія, бальнео- і грязелікування на етапі постклінічної реабілітації.
25. Нетрадиційні методи дихальної гімнастики по Бутейко та Стрельниковій.

Основи фізичного виховання і спортивної підготовки

1. Теорія вікового розвитку людини як наукова основа побудови процесу фізичного виховання і спортивного тренування.
2. Теорія інтеграції та її використання у наукових дослідженнях з фізичного виховання і спорту.
3. Чинники, що визначають ефективність впливу фізичних вправ.
4. Теорія мотивації як наукова основа побудови процесу фізичного виховання і фізичної реабілітації.
5. Теорія функціональних резервів як наукова основа побудови процесу фізичного виховання і спортивного тренування.
6. Основні поняття теорії фізичного виховання: фізична культура, фізичний розвиток, фізичне виховання, фізичне здоров'я, фізичний стан, фізична підготовленість.
7. Структура процесу навчання фізичним вправам. Помилки, що виникають при навчанні фізичним вправам та шляхи їх усунення.
8. Використання новітніх технологій у сфері фізичної культури і спорту.

Відділ докторантури та аспірантури НУФВСУ